C/2026/4078

24.7.2026

STANOVISKO KOMISE

ze dne 2. června 2026,

o nezbytnosti a přiměřenosti znovuzavedení ochrany hranic Itálií na její pozemní hranici se Slovinskem v souladu s čl. 27a odst. 3 nařízení (EU) 2016/399 (Schengenský hraniční kodex)

(Pouze italské znění je závazné)

(C/2026/4078)

(1) Podle čl. 3 odst. 2 Smlouvy o Evropské unii poskytuje Unie svým občanům prostor svobody, bezpečnosti a práva bez vnitřních hranic, ve kterém je zaručen volný pohyb osob ve spojení s vhodnými opatřeními týkajícími se ochrany vnějších hranic, azylu, přistěhovalectví a předcházení a potírání zločinnosti.

(2) Podle článku 25 nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2016/399 ze dne 9. března 2016, kterým se stanoví kodex Unie o pravidlech upravujících přeshraniční pohyb osob (Schengenský hraniční kodex) (kodifikované znění) ([1]) může členský stát v případě závažné hrozby pro veřejný pořádek nebo vnitřní bezpečnost výjimečně a dočasně znovu zavést ochranu celých svých vnitřních hranic nebo konkrétních úseků těchto hranic. K tomuto kroku by se mělo přistoupit pouze jako ke krajnímu opatření a rozsah a doba trvání dočasného znovuzavedení ochrany hranic by neměla překročit míru, která je nezbytně nutná k reakci na zjištěnou závažnou hrozbu.

(3) V čl. 25a odst. 4 Schengenského hraničního kodexu se stanoví, že pokud členský stát plánuje znovuzavedení ochrany vnitřních hranic s cílem řešit předvídatelnou závažnou hrozbu, měl by o plánovaném znovuzavedení ochrany hranic informovat Evropský parlament, Radu, Komisi a ostatní členské státy, a to nejpozději čtyři týdny před plánovaným znovuzavedením ochrany hranic, nebo co nejdříve, pokud se o okolnostech, které vedou k potřebě znovuzavedení ochrany vnitřních hranic, dozví méně než čtyři týdny před plánovaným znovuzavedením.

(4) Ustanovení čl. 27a odst. 3 Schengenského hraničního kodexu ukládá Komisi, aby po obdržení oznámení předložených v souvislosti s prodloužením ochrany vnitřních hranic podle čl. 25a odst. 4, jež vede k pokračování ochrany vnitřních hranic po dobu delší než celkem 12 měsíců, a to na základě stejných důvodů, vydala stanovisko k nezbytnosti a přiměřenosti takové ochrany vnitřních hranic.

(5) Rámec pro znovuzavedení a prodloužení ochrany vnitřních hranic byl podstatně revidován nařízením Evropského parlamentu a Rady (EU) 2024/1717 ([2]), které vstoupilo v platnost dne 10. července 2024. Počátek všech lhůt uvedených v hlavě III kapitole II Schengenského hraničního kodexu se počítá od tohoto data.

(6) Dopisem ze dne 18. listopadu 2024 oznámily italské orgány znovuzavedení ochrany hranic na základě článku 25a Schengenského hraničního kodexu na vnitřní hranici se Slovinskem na dobu šesti měsíců, a to od 19. prosince 2024 do 18. června 2025.

(7) Dopisem ze dne 16. května 2025 italské orgány oznámily prodloužení tohoto znovuzavedení o dalších šest měsíců, a to od 19. června 2025 do 18. prosince 2025.

([1]) Úř. věst. L 77, 23.3.2016, s. 1.

([2]) Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2024/1717 ze dne 13. června 2024, kterým se mění nařízení (EU) 2016/399, kterým se stanoví kodex Unie o pravidlech upravujících přeshraniční pohyb osob (Úř. věst. L, 2024/1717, 20.6.2024, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2024/1717/oj).

(8) Dopisem ze dne 18. listopadu 2025 italské orgány oznámily prodloužení tohoto znovuzavedení o šest měsíců, a to od 19. prosince 2025 do 18. června 2026.

(9) Dne 6. března 2026 a v souladu s čl. 33 odst. 2 Schengenského hraničního kodexu Itálie předložila zprávu o znovuzavedení a prodloužení ochrany vnitřních hranic, která se vztahuje na období od 21. října 2023 do 18. prosince 2025.

(10) Itálie byla zapojena do strukturovaného dialogu Komise o znovuzavedení ochrany vnitřních hranic. Poté, co Itálie obdržela oznámení o prodloužení, pokračoval tento strukturovaný dialog v rámci procesu konzultace podle čl. 27a odst. 4 Schengenského hraničního kodexu.

(11) Současný stav na vnitřních hranicích byl popsán ve zprávě o stavu Schengenu ze dne 23. dubna 2025 ([3]) a je pravidelně projednáván na zasedání Schengenské rady.

(12) Komise vydá po obdržení oznámení předložených v souvislosti s prodloužením ochrany vnitřních hranic podle čl. 25a odst. 4 Schengenského hraničního kodexu, jež vede k pokračování ochrany vnitřních hranic po celkovou dobu dvanácti měsíců, stanovisko k nezbytnosti a přiměřenosti takové ochrany vnitřních hranic, jak stanoví čl. 27a odst. 3 Schengenského hraničního kodexu. Tato povinnost vznikla přijetím oznámení o prodloužení ochrany hranic na všech vnitřních pozemních hranicích dne 16. května 2025.

(13) Po posouzení všech výše uvedených oznámení, doplněných informacemi poskytnutými Itálií v rámci procesu konzultace a dalšími veřejně dostupnými úředními dokumenty, přijímá Komise toto stanovisko.

POSOUZENÍ OZNÁMENÍ A ZPRÁVY

I. FORMÁLNÍ NÁLEŽITOSTI

(14) V rámci oznámení ukládá Schengenský hraniční kodex členským státům několik formálních povinností.

(15) Komise potvrzuje, že Itálie oznámila znovuzavedení ochrany vnitřních hranic i její prodloužení v souladu se lhůtami stanovenými v čl. 25a odst. 4 Schengenského hraničního kodexu, tj. nejpozději čtyři týdny před vstupem znovuzavedení nebo prodloužení ochrany vnitřních hranic v platnost.

(16) Komise podotýká, že poslední oznámení byla učiněna v souladu se vzorem stanoveným pro tento účel prováděcím rozhodnutím Komise (EU) 2025/315 ([4]).

(17) V návaznosti na tato oznámení obdržela Komise od italských orgánů v rámci procesu konzultace týkajícího se prodloužené ochrany vnitřních hranic další podrobné operativní údaje.

(18) Komise konstatuje, že zpráva o znovuzavedení a prodloužení ochrany vnitřních hranic na základě čl. 33 odst. 2 Schengenského hraničního kodexu měla být předložena dne 19. prosince 2025 (po uplynutí 12 měsíců) a byla předložena dne 6. března 2026.

([3]) COM(2025) 185 final.

([4]) Prováděcí rozhodnutí Komise (EU) 2025/315 ze dne 14. února 2025, kterým se stanoví vzor pro oznámení o dočasném znovuzavedení nebo prodloužení ochrany vnitřních hranic (Úř. věst. L, 2025/315, 17.2.2025, ELI: http://data.europa.eu/eli/dec_impl/2025/315/oj).

II. NEZBYTNOST A PŘIMĚŘENOST

Stanovisko italských orgánů

(19) Italské orgány se odvolávají na závažnou hrozbu pro veřejný pořádek a vnitřní bezpečnost. Znovuzavedení ochrany vnitřních hranic slouží ke snížení neoprávněných pohybů státních příslušníků třetích zemí a k řešení rizika infiltrace teroristů v rámci migračních toků na balkánské trase.

(20) Pokud jde o bezpečnostní situaci, italské orgány poukazují na vývoj v oblasti globální bezpečnosti, včetně pokračující ruské útočné války proti Ukrajině a situace na Blízkém východě, která může mít přímý dopad na bezpečnost v schengenském prostoru, a zejména na italském území.

(21) Toto bezpečnostní riziko dále zvyšuje Všeobecné jubileum katolické církve, které do Říma přiláká velké množství poutníků a turistů z celého světa a které začalo 24. prosince 2024, a také zimní olympijské a paralympijské hry, které Itálie hostí v únoru a březnu 2026 a během nichž se různá místa a přítomní sportovci a veřejně činné osoby z celého světa mohou stát terčem extremistického násilí.

(22) Italské orgány poukazují na:

— riziko probíhajících konfliktů, které podporují nelegální migrační toky, do nichž mohou pronikat zradikalizované osoby,

— průchodnost balkánské trasy, po níž mohou dle hodnocení Výboru pro strategickou protiteroristickou analýzu do schengenského prostoru vstoupit zahraniční bojovníci vracející se z míst konfliktů,

— silnou přítomnost zločineckých sítí zabývajících se převaděčstvím na italsko-slovinské hranici a potřebu zvýšit preventivní opatření a posílit kontrolu vstupů.

(23) Italské orgány hlásí významné výsledky při zadržení osob, o nichž byl pořízen záznam v Schengenském informačním systému (SIS), a také důležité výsledky vyšetřování převaděčství, které jsou výsledkem znovuzavedení ochrany vnitřních hranic. Na italsko-slovinské hranici bylo v období od 21. října 2023 do 1. března 2026 na základě záznamu v SIS podle čl. 36 odst. 3 a 4 nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2018/1862 ([5]) identifikováno 401 osob, přičemž bylo zadrženo celkem 594 osob, z toho 260 za napomáhání k nelegální migraci a 334 osob za jinou trestnou činnost. Kromě toho italské orgány ve stejném období zjistily 10 100 osob, které překročily hranice nelegálně, z nichž 3 791 požádalo o mezinárodní ochranu a 5 468 byl vstup odepřen.

(24) Italské orgány poukazují na zvýšenou flexibilitu, monitorovací kapacitu a dostupnost informací, které donucovacím orgánům přináší znovuzavedená ochrana vnitřních hranic umožňující činnosti hraniční kontroly.

(25) Italské orgány tvrdí, že znovuzavedená ochrana vnitřních hranic má odrazující účinek na převaděče a neoprávněné pohyby.

(26) Italské orgány konstatují, že spolupráce mezi Itálií a Slovinskem v oblasti zpětného přebírání osob sama o sobě nepřináší dostatečné výsledky, a uvádějí nízký počet účinných zpětných přebírání osob.

([5]) Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EU) 2018/1862, annettu 28 päivänä marraskuuta 2018, Schengenin tietojärjestelmän (SIS) perustamisesta, toiminnasta ja käytöstä poliisiyhteistyössä ja rikosasioissa tehtävässä oikeudellisessa yhteistyössä, neuvoston päätöksen 2007/533/YOS muuttamisesta ja kumoamisesta sekä Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EY) N:o 1986/2006 ja komission päätöksen 2010/261/EU kumoamisesta (Úř. věst. L 312, 7.12.2018, s. 56, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2018/1862/oj).

(27) Italské orgány tvrdí, že ochrana vnitřních hranic je založena na analýze rizik a probíhá cíleně, aby se minimalizoval její dopad na přeshraniční pohyb zboží a osob.

(28) Italské orgány upozorňují, že v rámci hraničních kontrol se odepření vstupu vydává pouze z důvodů souvisejících se zjištěnou hrozbou.

Připomínky Komise

(29) Italské orgány poskytly informace o různých aspektech zjištěných závažných hrozeb pro vnitřní bezpečnost a veřejný pořádek, jakož i argumenty, které dokládají nezbytnost a přiměřenost znovuzavedení ochrany hranic.

(30) Ačkoli složitá globální bezpečnostní situace může vyvolávat vážné obavy o národní bezpečnost členských států, oznámení neposkytují dostatečné informace vysvětlující, jak globální bezpečnostní prostředí ovlivňuje konkrétně Itálii, zejména na její hranici se Slovinskem, a to bez ohledu na vysoký počet osob identifikovaných na základě záznamu SIS podle čl. 36 odst. 3 nebo 4 nařízení (EU) 2018/1862 za účelem potírání trestných činů a předcházení hrozbám pro veřejnou bezpečnost, jakož i závažným hrozbám pro vnitřní nebo vnější národní bezpečnost.

(31) Ačkoli je italsko-slovinská pozemní hranice součástí balkánské trasy, po níž cestuje mnoho nelegálních migrantů, zůstává nejasné, jak se rizika spojená s rokem Všeobecného jubilea katolické církve nebo zimními olympijskými a paralympijskými hrami projevují právě na italsko-slovinské hranici ve srovnání s ostatními vnitřními hranicemi Itálie.

(32) Itálie čelí složité situaci v oblasti migrace. Rovněž konstatuje, že italské orgány vyjádřily oprávněné obavy, pokud jde o riziko infiltrace členů teroristických skupin do migračních toků a o propojení s organizovanou trestnou činností, která se zabývá obchodem s drogami a lidmi, jakož i převaděčstvím.

(33) Znovuzavedení ochrany vnitřních hranic může přispět k zadržení teroristů, převaděčů nebo osob podezřelých z jiných forem organizované trestné činnosti, stejně jako jakákoli jiná forma policejních kontrol na území a konkrétně v pohraničních oblastech. Italské orgány však neposkytly informace o tom, jak často se tato hrozba naplnila nebo byla odhalena v rámci znovuzavedení ochrany vnitřních hranic.

(34) Oznámení poskytují pouze omezenou analýzu toho, proč alternativní opatření, včetně policejních kontrol v pohraničních oblastech a přeshraniční policejní spolupráce, nepostačují k nahrazení znovuzavedení ochrany vnitřních hranic a jaké právní a/nebo praktické překážky je třeba odstranit, aby ochrana vnitřních hranic mohla být nahrazena alternativními opatřeními.

(35) V oznámeních nejsou uvedeny konkrétní důvody pro výběr zeměpisné a časové působnosti rozhodnutí o znovuzavedení ochrany vnitřních hranic. Neexistuje zde žádné vysvětlení, proč se jako nejvhodnější jeví šestiměsíční lhůta, a nikoli kratší. Ačkoli Komise konstatuje, že argumenty předložené italskými orgány se týkají konkrétně umístění slovinsko-italské hranice na konci západobalkánské trasy, nebylo poskytnuto žádné vysvětlení, které by odlišovalo migrační a bezpečnostní hrozby na této hranici od podobných hrozeb na ostatních vnitřních hranicích Itálie, kde se znovuzavedení nepovažovalo za nezbytné.

(36) Ačkoli se při kontrolách klade důraz na podmínky vstupu týkající se veřejné bezpečnosti a vnitřní bezpečnosti, zdá se, že počet nelegálních státních příslušníků třetích zemí, kterým byl odepřen vstup, naznačuje, že při ochraně vnitřních hranic jsou nicméně brány v úvahu i další podmínky vstupu. To potvrzuje i skutečnost, že se Itálie odvolává na nelegální migraci a neoprávněné druhotné pohyby jako na další důvod pro znovuzavedení ochrany vnitřních hranic.

(37) Neoprávněné druhotné pohyby státních příslušníků třetích zemí mohou být důvodem pro znovuzavedení ochrany vnitřních hranic, pokud tyto neoprávněné pohyby představují závažnou hrozbu pro veřejný pořádek nebo vnitřní bezpečnost. V tomto ohledu se Schengenský hraniční kodex v čl. 25 odst. 1 písm. c) výslovně zmiňuje o situaci, kdy náhlé rozsáhlé neoprávněné pohyby státních příslušníků třetích zemí mezi členskými státy značně zatěžují celkové zdroje a kapacity dobře připravených příslušných orgánů a mohou ohrozit celkové fungování prostoru bez ochrany vnitřních hranic.

(38) Nedávné údaje ukazují, že se situace v oblasti migrace v Unii výrazně zlepšila. Evropská agentura pro pohraniční a pobřežní stráž zaznamenala v roce 2024 prudký pokles nedovolených překročení hranic, a to i na západobalkánské trase. Tento klesající trend pokračoval i v roce 2025 v důsledku zvýšeného kolektivního úsilí o ochranu vnějších hranic EU a nelze jej přičítat pouze znovuzavedení ochrany vnitřních hranic Itálií. V roce 2025 se podle zprávy v oblasti integrovaného situačního povědomí a analýzy EU celkový počet nedovolených překročení hranic na západobalkánské trase snížil již třetí rok po sobě, a to o 41 % (12 687 v roce 2025 oproti 21 637 v roce 2024). To naznačuje, že tlak na slovinsko-italské hranici pravděpodobně nezůstane stejný.

(39) Znovuzavedení ochrany vnitřních hranic nemění povinnosti Itálie vyplývající z platných pravidel práva EU v oblasti azylu a navracení. Znovuzavedení ochrany vnitřních hranic může přispět k odhalování nedovoleného překračování hranic na území členského státu, usnadnit rychlé zpětné přebírání osob na vnitřních hranicích a zajistit rychlé odhalení neoprávněných pohybů žadatelů o mezinárodní ochranu, což umožňuje správné uplatňování pravidel dublinského nařízení ([6]) o určení příslušnosti k posuzování žádosti o azyl.

(40) Na třinácti z 57 hraničních přechodů na slovinské hranici probíhá ochrana hranic spíše staticky než dynamicky.

(41) Komise konstatuje, že lidské zdroje, které jsou mobilizovány na vnitřních hranicích, nemohou být z tohoto důvodu nasazeny na vnějších hranicích Itálie nebo poskytnuty pro realizaci alternativních opatření.

III. ALTERNATIVNÍ OPATŘENÍ

Stanovisko italských orgánů

(42) Italské orgány uvádějí úzkou policejní spolupráci se všemi sousedními členskými státy. To zahrnuje výměnu operativních informací na měsíčních technických schůzkách, kterých se účastní Slovinsko, Chorvatsko a Rakousko. Společné hlídky na vnitřních hranicích se Slovinskem probíhají několikrát měsíčně a v roce 2025 (do 2. listopadu) se uskutečnilo celkem 226 společných hlídek, které zabránily nedovolenému vstupu 414 státních příslušníků třetích zemí.

(43) Od listopadu 2023 byly vypracovány a rychle rozvíjeny nové iniciativy Itálie k posílení operativní spolupráce na regionální úrovni. Dne 20. ledna 2025 bylo podepsáno třístranné memorandum o porozumění mezi Slovinskem, Chorvatskem a Itálií, v němž se tyto země dohodly na nasazení společných hlídek s cílem odstranit nutnost znovuzavedení ochrany vnitřních hranic. Společné hlídky na vnitřních hranicích se Slovinskem probíhají několikrát měsíčně; v roce 2025 jich bylo celkem 255 a v roce 2026 (do 22. února) 27, díky čemuž se v roce 2025 podařilo zabránit nedovolenému vstupu 486 státních příslušníků třetích zemí a v roce 2026 (do 22. února) 46 osob.

([6]) Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 604/2013 ze dne 26. června 2013, kterým se stanoví kritéria a postupy pro určení členského státu příslušného k posuzování žádosti o mezinárodní ochranu podané státním příslušníkem třetí země nebo osobou bez státní příslušnosti v některém z členských států (Úř. věst. L 180, 29.6.2013, s. 31).

(44) V rámci třístranného memoranda o porozumění z roku 2025 bylo dosaženo rychlého pokroku při zřizování třístranných hlídek na vnější hranici Chorvatska s Bosnou a Hercegovinou. První pilotní hlídky byly zahájeny v červnu 2025 a smíšené hlídky prováděly hraniční kontroly a ostrahu hranic, přičemž spolupracovaly na řešení přeshraniční trestné činnosti a efektivní výměně informací. Třístranné hlídky měly trvat do 12. prosince 2025 a jejich obnovení na jaře 2026 se v současnosti projednává. V tomto třístranném formátu se konají měsíční technické schůzky, které usnadňují výměnu informací v boji proti nelegální migraci na balkánské trase.

(45) Itálie má se Slovinskem uzavřenou dohodu o zpětném přebírání osob, ale konstatuje, že není účinně prováděna, neboť počet státních příslušníků třetích zemí převzatých zpět je v porovnání s počtem osob, které mají nárok na zpětné převzetí, nízký. Itálie tvrdí, že pokud by se zlepšila spolupráce v oblasti zpětného přebírání osob, mohlo by to účinně odrazovat od neoprávněného pohybu státních příslušníků třetích zemí. Za tímto účelem Itálie přijala nezbytné změny ve vnitrostátním právu, které umožňují uzavřít praktická ujednání pro uplatňování postupu pro přemístění podle článku 23a Schengenského hraničního kodexu, čímž se krajskému správnímu soudu přiznává pravomoc rozhodovat o opravném prostředku proti opatření o předání ([7]). Italské orgány hodlají úzce spolupracovat se slovinskými orgány, aby dosáhly pokroku při zavádění postupu pro přemístění.

Připomínky Komise

(46) Komise bere na vědomí, že Itálie aktivně uplatňuje alternativní opatření, která doprovázejí a omezují dopad znovuzavedení ochrany vnitřních hranic. Zejména bere na vědomí výsledky společných hlídek na italsko-slovinské hranici.

(47) Itálie se aktivně podílí na činnostech Europolu zaměřených na boj proti nelegální migraci a převaděčství, mimo jiné v rámci Evropského centra pro boj proti převaděčství, pracovní skupiny pro západní Balkán v rámci platformy EMPACT a operativní pracovní skupiny ZEBRA.

(48) Itálie se aktivně podílí na regionální spolupráci v oblasti migrace a bezpečnosti. Proaktivně řeší migrační problémy v zemích původu a tranzitu prostřednictvím různých dvoustranných opatření i aktivní účastí na operacích Evropské agentury pro pohraniční a pobřežní stráž, včetně přístupu zaměřeného na celou migrační trasu zahrnujícího západobalkánskou trasu.

(49) Itálie dosáhla významného pokroku v posilování regionální spolupráce mezi pohraničními a policejními orgány, mimo jiné zřízením třístranných hlídek na vnější schengenské hranici na základě třístranného memoranda o porozumění mezi Slovinskem, Chorvatskem a Itálií ze dne 20. ledna 2025. Tyto iniciativy slouží jako příklady úspěšných alternativních opatření zaměřených na řešení migračních a bezpečnostních problémů.

(50) Dohoda o statusu mezi EU a Bosnou a Hercegovinou umožňuje nasazení stálých jednotek v rámci společných operací Evropské agentury pro pohraniční a pobřežní stráž v Bosně a Hercegovině. Tato dohoda o statusu se uplatňuje prozatímně. Od 5. listopadu 2025 bylo v rámci společné operace na sedmi hraničních přechodech v Bosně a Hercegovině a na letišti v Sarajevu rozmístěno více než 100 příslušníků pohraniční stráže. Vzhledem k ústřední úloze Bosny a Hercegoviny na balkánské trase je uplatňování této dohody o statusu důležitým krokem při řešení obav z nelegální migrace a bezpečnosti, které jsou důvodem rozhodnutí Itálie obnovit ochranu vnitřních hranic. Komise bere na vědomí nízkou účinnost současného uplatňování dohody o zpětném přebírání osob mezi Slovinskem a Itálií a uznává její omezený odrazující účinek. Komise oceňuje aktivní práci italských orgánů na pokroku v provádění postupu pro přemístění podle článku 23a Schengenského hraničního kodexu.

(51) Komise zdůrazňuje, že bez znovuzavedení ochrany vnitřních hranic mohou orgány členských států i nadále vykonávat veřejné pravomoci, včetně těch, jejichž cílem je omezit nelegální migraci v oblastech vnitřních hranic.

([7]) Článek 29 zákonného dekretu č. 23 ze dne 24. února 2026, kterým se mění článek 10 legislativního nařízení č. 286 ze dne 25. července 1998.

(52) Na základě informací poskytnutých italskými orgány je obtížné zjistit, proč by intenzivnější přeshraniční policejní spolupráce doplněná o policejní kontroly v pohraničních oblastech nemohla být dostatečnou alternativou k znovuzavedení ochrany vnitřních hranic s potenciálně silným odrazujícím účinkem.

(53) Komise tvrdí, že způsob, jakým probíhají hraniční kontroly, totiž formou namátkových kontrol na základě rizika, je podle článku 23 Schengenského hraničního kodexu nadále možný, aniž by bylo nutné přistoupit k úřednímu znovuzavedení ochrany vnitřních hranic nebo k ústupkům v oblasti bezpečnosti, pokud tyto kontroly nemají rovnocenný účinek jako hraniční kontroly, což vyžaduje, aby jejich četnost, intenzita a trvání zůstaly omezené ([8]).

(54) Komise připomíná, že pokud se Itálie rozhodne nahradit ochranu vnitřních hranic policejními kontrolami, článek 25 Schengenského hraničního kodexu bude italským orgánům i nadále umožňovat okamžité znovuzavedení ochrany vnitřních hranic s cílem řešit závažné ohrožení veřejného pořádku a národní bezpečnosti, které vznikne neočekávaně v důsledku nepředvídatelných událostí.

IV. ZMÍRŇUJÍCÍ OPATŘENÍ

Stanovisko italských orgánů

(55) Italské orgány uvádějí, že hraniční kontroly jsou prováděny cíleně a dynamicky na základě analýzy rizik v souladu s doporučením Komise (EU) 2024/268 ([9]), aby se dopad znovuzavedené ochrany hranic na cestující v dobré víře a přeshraniční obyvatelstvo zmírnil.

(56) Intenzita hraničních kontrol se omezuje na ověřování těch podmínek vstupu, které jsou relevantní pro řešení závažné hrozby, jež je důvodem pro znovuzavedení ochrany vnitřních hranic, a snižuje dopad těchto kontrol na kontrolované osoby a plynulost přeshraniční dopravy.

(57) Dopad znovuzavedené ochrany hranic byl nízký a provoz zůstal celkově plynulý. Dosud nebyly obdrženy žádné stížnosti tohoto druhu.

Připomínky Komise

(58) Oznámení předložená italskými orgány prokazují jejich odhodlání zajistit, aby dopad ochrany vnitřních hranic zůstal omezený, jak požaduje čl. 26 odst. 3 Schengenského hraničního kodexu.

(59) Ochrana hranic na vnitřní pozemní hranici se Slovinskem probíhá cíleně a na základě rizik, aby se omezil dopad na přeshraniční cestování.

(60) Itálie přijala pod vedením Komise a v úzké spolupráci se sousedními členskými státy opatření k zajištění plynulosti provozu v rámci znovuzavedené ochrany vnitřních hranic.

(61) Itálie oznámila své přeshraniční regiony podle článku 42b Schengenského hraničního kodexu.

(62) Chybí konkrétní informace o dopadu znovuzavedení ochrany vnitřních hranic na přeshraniční regiony, kterých se znovuzavedení ochrany vnitřních hranic týká nejvíce, tedy na provincie Gorizia, Udine a Terst, i když tento dopad může být omezený.

([8]) Rozsudek Soudního dvora ze dne 21. června 2017, trestní řízení proti A, věc C-9/16 (Úř. věst. C 277, 21.8.2017, s. 10).

([9]) Doporučení Komise (EU) 2024/268 ze dne 23. listopadu 2023 o spolupráci mezi členskými státy s ohledem na závažné hrozby pro vnitřní bezpečnost a veřejný pořádek v prostoru bez kontrol na vnitřních hranicích (Úř. věst. L, 2024/268, 17.1.2024, ELI: http://data.europa.eu/eli/reco/2024/268/oj).

(63) Slovinské orgány potvrzují, že dopad ochrany vnitřních hranic je omezený. Na základě dvoustranných kontaktů byla přijata opatření k řešení velkého přetížení hraničního přechodu Fernetiči/Fernetti, které bylo důsledkem odklonu dopravy v důsledku prací na rychlostní silnici Razdrto-Vipava.

V. DOPORUČENÍ

(64) Dobře fungující schengenský prostor závisí na úplném a účinném provádění *acquis* v oblasti migrace a azylu. Začátek uplatňování Paktu o migraci a azylu v červnu 2026 bude důležitým faktorem pro řešení obav z neoprávněných druhotných pohybů státních příslušníků třetích zemí nebo migračních a bezpečnostních obav souvisejících s nelegální migrací – obav, které Itálie uvádí jako důvod pro znovuzavedení ochrany vnitřních hranic.

(65) Právo EU již poskytuje širokou škálu nástrojů, které pomáhají řešit obavy, jež Itálie vyjádřila a které souvisejí s bezpečnostními aspekty. Členské státy by měly plně využívat stávající mechanismy k posílení spolupráce v oblasti bezpečnosti a prosazování práva. Patří mezi ně nařízení Prüm II, nový Schengenský informační systém a nové právní předpisy o předběžných informacích o cestujících a jmenné evidenci cestujících ([10]). K dalšímu posílení bezpečnosti vnějších hranic přispěje zahájení provozu systémů EES a ETIAS ([11]).

(66) Podle nařízení o prověřování ([12]), které je součástí Paktu o migraci a azylu, bude navíc součástí prověřování na vnějších hranicích i uvnitř území bezpečnostní kontrola všech příslušných databází.

(67) Italské orgány by měly dále rozvíjet spolupráci a výměnu informací s Chorvatskem, Slovinskem a Rakouskem, mimo jiné prostřednictvím vhodné revize stávajících dvoustranných dohod nebo ujednání o zpětném přebírání osob a/nebo uzavřením praktických ujednání o uplatňování postupu pro přemístění podle článku 23a Schengenského hraničního kodexu, jakož i dvoustranných dohod o policejní spolupráci se sousedními členskými státy.

([10]) Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2024/982 ze dne 13. března 2024 o automatizovaném vyhledávání a výměně údajů pro policejní spolupráci a o změně rozhodnutí Rady 2008/615/SVV a 2008/616/SVV a nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2018/1726, (EU) 2019/817 a (EU) 2019/818 (nařízení Prüm II) (Úř. věst. L, 2024/982, 5.4.2024, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2024/982/oj), Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2018/1862 ze dne 28. listopadu 2018 o zřízení, provozu a využívání Schengenského informačního systému (SIS) v oblasti policejní spolupráce a justiční spolupráce v trestních věcech, o změně a o zrušení rozhodnutí Rady 2007/533/SVV a o zrušení nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 1986/2006 a rozhodnutí Komise 2010/261/EU (Úř. věst. L 312, 7.12.2018, s. 56, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2018/1862/oj), Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2025/13 ze dne 19. prosince 2024 o shromažďování a předávání předběžných informací o cestujících pro prevenci, odhalování, vyšetřování a stíhání teroristických trestných činů a závažné trestné činnosti a o změně nařízení (EU) 2019/818 (Úř. věst. L, 2025/13, 8.1.2025, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2025/13/oj), směrnice Evropského parlamentu a Rady (EU) 2016/681 ze dne 27. dubna 2016 o používání údajů jmenné evidence cestujících (PNR) pro prevenci, odhalování, vyšetřování a stíhání teroristických trestných činů a závažné trestné činnosti (Úř. věst. L 119, 4.5.2016, s. 132, ELI: http://data.europa.eu/eli/dir/2016/681/oj).

([11]) Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2017/2226 ze dne 30. listopadu 2017, kterým se zřizuje Systém vstupu/výstupu (EES) pro registraci údajů o vstupu a výstupu a údajů o odepření vstupu, pokud jde o státní příslušníky třetích zemí překračující vnější hranice členských států, kterým se stanoví podmínky přístupu do systému EES pro účely vymáhání práva a kterým se mění Úmluva k provedení Schengenské dohody a nařízení (ES) č. 767/2008 a (EU) č. 1077/2011 (Úř. věst. L 327, 9.12.2017, s. 20, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2017/2226/oj), Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2018/1240 ze dne 12. září 2018, kterým se zřizuje Evropský systém pro cestovní informace a povolení (ETIAS) a kterým se mění nařízení (EU) č. 1077/2011, (EU) č. 515/2014, (EU) 2016/399, (EU) 2016/1624 a (EU) 2017/2226 (Úř. věst. L 236, 19.9.2018, s. 1, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2018/1240/oj).

([12]) Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2024/1356 ze dne 14. května 2024, kterým se zavádí prověřování státních příslušníků třetích zemí na vnějších hranicích a mění nařízení (ES) č. 767/2008, (EU) 2017/2226, (EU) 2018/1240 a (EU) 2019/817 (Úř. věst. L, 2024/1356, 22.5.2024, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2024/1356/oj).

(68) Komise vyzývá Itálii, aby navázala na úspěšnou spolupráci s členskými státy a třetími zeměmi v regionu a dále posílila společnou operativní spolupráci mezi orgány pohraniční stráže a dalšími donucovacími orgány, a to i prostřednictvím společných a smíšených hlídek.

(69) Komise doporučuje, aby Itálie řešila veškeré právní nebo provozní překážky, které mohou bránit účinnému využívání alternativních opatření. Komise vítá pokrok, jehož bylo dosaženo v souvislosti se zavedením postupu pro přemístění podle článku 23a Schengenského hraničního kodexu.

(70) Italské orgány by měly zajistit plynulost přeshraniční dopravy i během plánovaných prací na infrastruktuře.

(71) Komise zdůrazňuje, že využití alternativních opatření, včetně přeshraniční policejní spolupráce, nového postupu pro přemístění a technologických řešení, může být účinnějším a efektivnějším prostředkem k zajištění vysoké úrovně bezpečnosti, aniž by bylo nutné znovu zavádět ochranu vnitřních hranic, a proto by měla být využita.

(72) Italské orgány by měly usilovat o postupné zrušení ochrany vnitřních hranic na základě cíleného přístupu přizpůsobeného situaci na italsko-slovinské pozemní hranici a přizpůsobeného jednotlivým hrozbám, přičemž by měly plně využít dostupných alternativních opatření stanovených v doporučení Komise (EU) 2024/268 a možností podle Schengenského hraničního kodexu, které posilují a doplňují stávající opatření.

(73) Komise se domnívá, že úspěšná spolupráce se sousedními členskými státy a třetími zeměmi a uplatňování alternativních opatření představují pevný základ, na němž může Itálie nyní pracovat na postupném zrušení ochrany vnitřních hranic, aniž by muselo slevit ze své bezpečnosti nebo kontroly migrace. Za účelem dosažení tohoto cíle bude i nadále v úzkém kontaktu se všemi dotčenými členskými státy.

V Bruselu dne 2. června 2026.

Za Komisi
Magnus BRUNNER
člen Komise